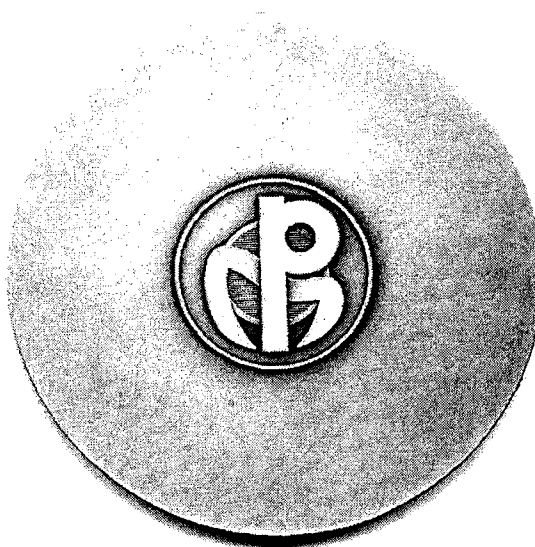

Promotion de la Médaille asbl.

Don annuel 2005.

NATHALIE.

Auteur : Paul Scheltens, né le 25 octobre 1945 à Anvers.

Le modèle original est la première réalisation modelée de l'artiste. Après s'être intéressé aux arts graphiques (en particulier aux exlibris qu'il collectionne) il s'est inscrit aux cours de peinture à l'Academie de Hale. Il promet de réaliser d'autres médailles, dont une déjà en cours.

Données techniques:

Dimension: 70 mm.de diamètre.

Frappe en bronze / patine d'art.

Numérotation de 1 à 130.

Sigle PM (projet de Roge Duterme) en relief au revers.

Atelier: Mauquoy Medal Company.

Présentation: bourse feutre.

Mai 2006
M.L. Dupont.

Paul SCHELTELS

Né à Anvers le 25 octobre 1945
Habite Hal (Bt. Fl.) depuis 1970

Le livre fut mon premier amour. Mes parents possédaient une très importante bibliothèque et ma mère, plus spécialement, est une lectrice invétérée, ce qui se traduit toujours, à 90 ans, par la lecture d'un livre par jour. Mes parents étaient membres de la « Wereldbibliotheek Vereniging ». Via cette WBV et ses primes, je fus passionné par les livres illustrés et les ex-libris. De là, ma prédilection pour les arts graphiques et la collection d'ex-libris.

Il y a une dizaine d'années, je commençais à dessiner et peindre, d'après modèles, à l'Académie de Hal.

Le fait du combat incessant pour rendre la plastique d'un modèle en deux dimensions, me conduisit spontanément à essayer de modeler en trois dimensions. Je réalisai une statuette en terre glaise d'après un modèle vivant.

Mais modeler dans une classe de peinture amène des problèmes spécifiques. Dans une classe de sculpture, le modèle se tourne régulièrement, de façon à en appréhender toutes les facettes. Mais dans une classe de peinture, le modèle est immobile, entouré d'élèves peintres et dessinateurs. Si je voulais modeler, je devais moi-même déplacer mon chevalet de modelage autour du modèle sans importuner mes condisciples peignant.

La réalisation d'un bas-relief fut une bonne alternative, d'un certain point de vue. Ma prédilection pour la médaille me fit choisir la forme ronde. Et, bien que je ne pensais pas à la multiplication ni à la réduction, il se fit qu'en 2003, le médaillon représentant le modèle Nathalie fut choisi par « La Promotion de la Médaille » pour sa médaille annuelle 2005.

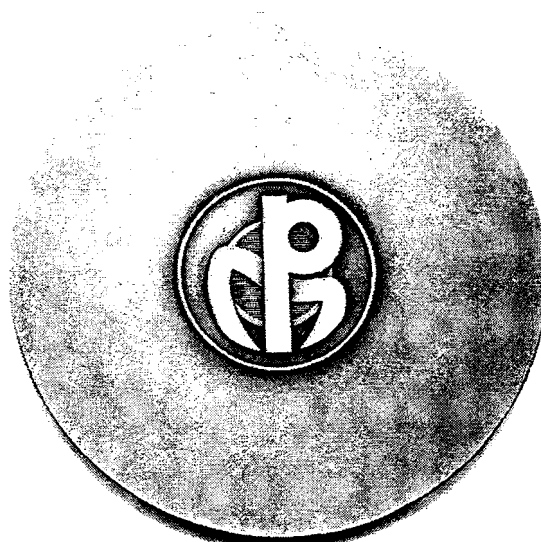
Depuis lors, j'ai modelé d'autres médailles (une d'après le même modèle et un portrait de George Orwell) et je suis décidé à revenir à la terre glaise, entre mes œuvres picturales.

Depuis 2004, je suis membre de « La Promotion de la Médaille ».

(Traduit du Néerlandais par Marc Vancraenbroeck)

Promotie van de Medaille vzw.

Jaargift 2005.

NATHALIE

Auteur: **Paul Scheltens**, geboren te Antwerpen op 25 oktober 1945

Het oorspronkelijk model werd geboetseerd en nadien verkleind. Het is zijn eerste ontwerp voor een medaille. De kunstenaar was eerder geïnteresseerd voor de grafische kunsten (vooral de ex-libris, die hij verzamelt) en is sinds een tiental jaren ingeschreven bij de Academie van Halle, waar hij schilderlessen volgt. Hij is zinnens verder medailles te realiseren waarvan reeds een in wording.

Technische gegevens:

Afmeting 70 mm. diameter.

Geslagen in brons / kunstpatina.

Genummerd van 1 tot 130.

Logo PM (naar het project van Roger Duterme) in reliëf op de keerzijde.

Atelier: Mauquoy Medal Company.

In viltten beursje verpakt.

Mei 2006
M.L. Dupont.

Paul SCHELTENS

Geboren te Antwerpen op 25 oktober 1945 .
Sinds 1970 woonachtig te Halle, Brabant.

Mijn eerste liefde was het boek. Mijn ouders hadden een uitgebreide bibliotheek en vooral mijn moeder is een verstokte lezeres, wat ze op 90-jarige leeftijd aan een allure van één boek per dag nog altijd is. Mijn ouders waren lid van de Wereldbibliotheek Vereniging. Via deze WBV en haar ledenpremies werd ik geboeid door boekillustratie en exlibris. Daar ontstond mijn voorliefde voor de grafische kunsten en werd ik later een actief exlibris-verzamelaar.

Een tiental jaar geleden ben ik aan de Academie van mijn woonplaats Halle beginnen tekenen en schilderen naar levend model. Bij het voortdurend gevecht om een plastisch model in twee dimensies weer te geven, komt spontaan de verleiding om het met boetseren ook eens in drie dimensies te proberen. Toen heb ik een eerste kleibeeldje naar levend model gemaakt. Maar boetseren in een schilderklas stelt specifieke problemen. In een beeldhouwklas wordt het model regelmatig gedraaid zodat alle facetten zichtbaar worden. Maar in een schilderklas staat het model stil omringd door schilderende en tekenende leerlingen. Als ik wilde boetseren moest ik zelf met mijn boetseerbok rond het model bewegen zonder daarbij mijn schilderende medeleerlingen lastig te vallen. Het maken van een bas-reliëf was een goed alternatief dat ik vanuit één gezichtspunt kon maken. Mijn voorliefde voor de medaille deed me kiezen voor de ronde vorm. En al dacht ik niet aan vermenigvuldiging of verkleining, ontstond zo in 2003 het medaillon van model Nathalie, nu door de “Promotie van de Medaille” uitgekozen tot jaarmedaille 2005.

Intussen heb ik een tweetal andere medailles geboetseerd (één naar hetzelfde model en een portret van George Orwell) en ben ik van plan tussen mijn schilderwerk wel eens meer naar de boetseerlei te grijpen.

Sinds 2004 ben ik lid van de vzw “Promotie van de Medaille” .

DE AANWEZIGHEIDSPENNING 2006 *LE JETON DE PRÉSENCE 2006*

Willy Faes

De aanwezigheidspenning 2006 stelt de Seleucidische koning Antiochus VI (145-142 v.C.) voor, een kopie naar een tetradrachme van 144-143 v.C., uit de verzameling van wijlen Paul De Baeck (1911-1989).

Paul De Baeck was lid van het EGMP sinds 1951 en vervulde er meerdere functies en werd er zelfs voorzitter. Hij was eveneens actief in het Koninklijk Belgisch genootschap voor numismatiek. Ook hier werd hij voorzitter.

Van 1970 tot 1989 gaf hij jaarlijks (behalve 1988, jaar van het overlijden van zijn echtgenote) een nieuwjaarspenning uit, bestemd voor familieleden en vrienden.

Deze penning was de voorlaatste uit de reeks en werd uitgegeven in 1987. Er werden toen een dertigtal exemplaren in zilver en enkele exemplaren in lood geslagen bij de firma Mauquoy.

De aanwezigheidspenning 2006 met een diameter van 30 mm werd voor de Algemene Vergadering van 6 mei 2006 van de « Promotie van de Medaille » door de firma Mauquoy Medal Company geslagen in brons in een oplage van 83 exemplaren.

Le jeton de présence 2006, représentant le roi Seleucide Antiochus VI (145-142 av.J.C.), est une copie d'après une tétradrachme de 144-143 av.J.C., provenant de la collection de feu Paul De Baeck (1911-1989).

Paul De Baeck était membre de l'E.G.M.P. depuis 1951 et y assumait différentes fonctions dont la présidence. Il était également actif au sein de la Société Royale de Numismatique de Belgique. Il en fut également président.

De 1970 à 1989, il édita chaque année (sauf en 1988, année du décès de son épouse) un jeton de nouvel an destiné aux membres de sa famille et à ses amis.

Ce jeton, édité en 1987, fut l'avant-dernier de la série. La firme Mauquoy en frappa environ trente exemplaires en argent et quelques exemplaires en plomb.

Le jeton de présence 2006 au diamètre de 30 mm, a été réalisé en bronze et à 83 exemplaires par Mauquoy Medal Company pour l'Assemblée Générale du 6 mai 2006 de la « Promotion de la Médaille ».

Bibliografie - Bibliographie

- 1991 « Een reeks moderne nieuwjaarspenningen » door Edgard Moors, Jaarboek 1991 van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde, blzn. 95-114.
- 1993 « Mémoire métallique de la Société Royale de Numismatique de Belgique et de ses membres » par Maurice Colaert, Revue Belge de Numismatique CXXXIX-1993, pages 227-229.

EEN AANGENAME VERRASSING

Willy Faes

27 oktober 2005 . Mijn 65ste verjaardag . Het jaar waarop men officieel met pensioen gaat . Een mijlpaal in het leven waarrond men meestal in familiale kring een feestje bouwt . Dit was jammer genoeg niet het geval . De zorgwekkende gezondheidstoestand van mijn vrouwke liet niet toe om dit te vieren . Die dag is dus onopgemerkt voorbijgegaan , behalve dan voor mijn goede vriend Pieter Van Nieuwenhuizen uit Amsterdam .

Enkele tijd geleden kreeg ik van hem een penning in de bus . Eerst dacht ik dat het zijn jaarlijkse nieuwjaarspenning was maar het jaartal 2005 op de voorzijde verstond ik dan niet . Toen ik Pieter telefonisch dankte voor het geschenk , gaf hij mij de raad de penning beter te bekijken . Inderdaad , op de voorzijde links staat 2005 en rechts een , op eerste zicht , abstracte compositie waarin men een 5 kan terugvinden en , wanneer men de penning 180° draait , komt een 6 te voorschijn met in het midden van de ronding van de cijfers 6 en 5 , het monogram van Pieter Van Nieuwenhuizen . Op de keerzijde , in een opstaande rand en in een cirkel mijn voornaam op drie lijnen : W / ILL / Y . In klaar dus : Willy werd 65 jaar in 2005 . De penningen in zuiver tin (2 exemplaren) werden door Pieter zelf in zand gegoten .

UNE AGRÉABLE SURPRISE

Le 27 octobre 2005 . Mon 65e anniversaire . L'âge officiel de la pension . Une étape dans la vie que l'on fête souvent en famille . Malheureusement , l'état de santé inquiétant de mon épouse ne le permit pas . Cette journée passa donc inaperçue sauf pour mon bon ami Pieter Van Nieuwenhuizen d'Amsterdam .

Un jour , j'eus la surprise de recevoir de Pieter une petite médaille par la poste . Initialement je pensais qu'il s'agissait de son habituel jeton de nouvel an mais le millésime 2005 au droit m'intriguait . Au téléphone je lui dis combien ce jeton d'étrennes me réjouissait mais après un moment de silence il me conseilla de regarder la médaille plus attentivement . Et en effet , au droit à gauche se trouve le millésime 2005 et à droite , dans une composition , de prime abord abstraite , on découvre le chiffre 5 . En tournant le jeton de 180° , le chiffre 6 apparaît . Au centre du cercle formé par les arrondis des chiffres 6 et 5 , le monogramme de Pieter Van Nieuwenhuizen . Au revers , dans un bord rehaussé , un cercle entourant les lettres W / ILL / Y en trois lignes . En clair donc : en 2005 Willy fêta ses 65 ans .

Les jetons en étain pur (2 exemplaires) ont été fondus dans le sable par Pieter lui-même .

Stanislas SUCHARDA

Willy Faes

Tijdens de veiling Jean Elsen nr. 81 van 11 september 2004, werd onder het nummer 2855 een plaketaal van de Tsjechische medailleur Stanislas Sucharda geveild. De geschatte inzetprijs van 800 euro was al een behoorlijk bedrag, maar uiteindelijk werd er een koper gevonden die bereid was om hiervoor de totale som van 1.534 euro (kosten inbegrepen) te betalen. Een uitzonderlijk resultaat. Velen zullen zich afvragen waarom.

Eerst en vooral gaat het hier om een prachtige eenzijdige, in brons geslagen Jugendstil-plaketaal, 100 x 43/44 mm, met als titel "Jih" (Im Süden) uit 1906, naar mijn mening een van de mooiste vrouwelijke naakten op medaille uit die tijd.

Maar het zal zeker ook te maken hebben met de populariteit van de beeldhouwer en medailleur Stanislas Sucharda in de wereld van de medaille en de kunstwereld in het algemeen. In België is deze kunstenaar bijna niet gekend alhoewel hij met een grote selectie galvano's, geslagen en gegoten medailles en plaketten aanwezig was op de medailletentoonstelling tijdens de wereldexposities van Brussel in 1910 en Gent in 1913. Zowel in Brussel als in Gent toonde hij zijn "Conte Tchèque", ook nog gekend als "Conte de la belle Princesse Hélène". Dit is een suite – vandaag zou men stripverhaal zeggen – van zeven eenzijdige koperen verzilverde galvano's. Enkele van deze plaketten zijn prachtige voorbeelden van de Praagse art nouveau-stijl en zijn uiterst gegeerde en zeer dure verzamelobjecten geworden wereldwijd.

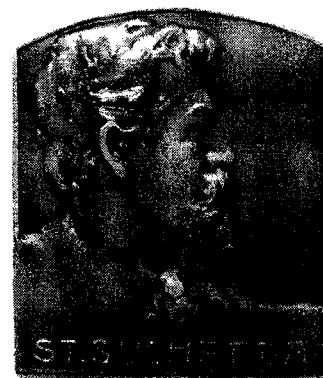
"Jih", 1906, brons, eenzijdig, geslagen, 100 x 43 mm

Enkele bibliografische gegevens

- *Biographical Dictionary of Medallists*, Leonard Forrer, London, 1912, volume V, blz. 713.
- *The Art of the Medal*, Mark Jones, London, 1979, blzn. 132-133.
- *Enkele unieke stukken uit de verzameling kunstmedailles van het Museum voor Schone Kunsten te Gent*, Huguette Taymans, Flash Medailles, 2003 / 2-20.

Enkele tentoonstellingscatalogi

- *Salon International de la Médaille Contemporaine*, Wereldtentoonstelling Brussel, 1910, blzn. 54-55.
- *Salon International de la Médaille Contemporaine*, Wereldtentoonstelling Gent, 1913, blzn. 77-78.
- *Ceská a Slovenská Medaile 1508-1968*, Praag 1969, Bratislava 1970, blzn. 75-76.
- *La Médaille Tchèque à la Monnaie de Paris*, Parijs 1973-1974, blzn. 113, 161-164.
- *Paris / Prague*, Monnaie de Paris, Parijs, 1988, blzn. 44, 48 en 121.

"Zelfportret", 1904, brons (bestaat ook in zilver), eenzijdig, geslagen, 39 x 34 mm

Une couleur, une victoire, un banquet et une breloque

Marc Vancraenbroeck

Chez un exposant de mes connaissances, j'ai acquis, lors d'une bourse, la breloque représentée ci-dessous. Curieux de savoir de quoi il retournait, je m'adressai à la rue de Naples et grâce à l'extrême obligeance de monsieur Joseph Tordoir, archiviste au Centre Jean Gol, j'ai pu satisfaire ma curiosité et peux vous en faire profiter.

Dans un excellent article, intitulé « *Le Bleu de la victoire* »¹, monsieur Tordoir explique pourquoi le bleu est devenu la couleur du Parti libéral et de ses successeurs.

Avec sa permission, je vais vous faire profiter de cette histoire.

La couleur

La loi électorale du 7 juillet 1877, en ses articles 9 et 10, précisait la façon dont les candidats devaient être présentés sur le bulletin de vote « en une seule colonne par liste et rangés par ordre alphabétique, et ce, pour chaque assemblée ». L'article 11 précisait « que chaque colonne devait être imprimée dans une couleur différente et ce, conformément à une règle légale. »

Si deux listes étaient en présence, la colonne de gauche devait être occupée par les candidats libéraux, celle de droite étant réservée aux catholiques, les patronymes des candidats libéraux devant apparaître en bleu et ceux des catholiques en carmin. S'il y avait des candidats indépendants, les noms apparaissaient en noir sur la liste.

Le bleu devait assez rapidement devenir la couleur des libéraux, et pas seulement sur les listes électorales ; un journal fut même imprimé en bleu et à toutes les occasions, les libéraux se mirent à porter des cocardes ou autres symboles bleus tels les bleuets. Depuis et jusqu'à nos jours, les « bleus » désignent et désignent encore les libéraux, francophones ou néerlandophones, qui continuent à utiliser cette couleur dans beaucoup de leurs documents..

Mais pourquoi le « carmin » pour les catholiques ? Jules MALOU², qui présidait le gouvernement catholique du temps, estimait que les couleurs choisies n'avaient aucune valeur symbolique et il n'avait pas voulu choisir le jaune – couleur du pape -, le violet – couleur des évêques -, ou le noir – couleur de la soutane. Depuis les catholiques et ceux qui s'en réclament ont changé de couleur.

La victoire

« Le 11 juin 1878, des élections avaient été organisées dans 37 circonscriptions différentes. Unis, sur le même thème de la révision de la loi scolaire de 1842, les libéraux s'étaient imposés sans lutte dans les arrondissements de Liège, Mons, Thuin, Tournai, Ath et Philippeville. Ils étaient de plus sortis vainqueurs des scrutins organisés dans ceux de Bruxelles, Verviers, Huy, Waremme, Nivelles, Charleroi, Soignies, Anvers, Gand et Bruges.

.....

La victoire libérale avait entraîné la chute du ministère catholique et permis l'accession aux affaires d'un nouveau ministère libéral homogène, après 8 années de domination catholique » (J.Tordoir, *op. cit.*)

¹ Joseph TORDOIR, *Libéralisme*, 1997/19, pp.65 à 76

² MALOU, Jules : homme politique catholique (Ypres, 19 octobre 1810 – Woluwe-Saint-Lambert, 12 juillet 1886). Représentant d'Ypres depuis 1844, il fut nommé gouverneur de la province d'Anvers en 1844. Il fut ministre des Finances l'année suivante (1845-1846). Suivirent ensuite plus de vingt ans d'opposition pour les catholiques (hormis le cabinet mixte de 1855-1857). En 1870, Malou renoua avec le pouvoir dans le cabinet d'Anethan comme ministre des Finances. De 1871 à 1878, il fut chef de cabinet (premier ministre) et ministre des Finances. En 1884, il forma encore un cabinet éphémère qui renversa la loi scolaire libérale de 1879.

³ *Les élections provinciales de Belgique*, publié sous la direction du professeur Hervé Hasquin – Bruxelles 1988)

Le banquet

« Dans les jours qui avaient suivi le scrutin victorieux et la constitution d'un ministère libéral dirigé par le Liégeois Walthère FRERE-ORBAN³, l'Association Libérale et Constitutionnelle de Bruxelles avait pris l'initiative d'inviter les délégués des différentes associations libérales du pays à participer à un grand banquet organisé « (...) à l'occasion du triomphe du parti libéral (...), le dimanche 30 juin 1878, dans la salle du Bazar du Temple, sise Boulevard du Hainaut⁴, à Bruxelles ». A la date convenue, près de 5.600 convives – « La Chronique » en dénombra 5.578 -, dont au moins 800 femmes groupées dans des galeries réservées à leur usage, avaient participé aux agapes. Jamais banquet, en Belgique, n'avait réuni autant d'invités et, pourtant, près de 800 souscriptions avaient dû être refusées ! Près de 300 garçons de table avaient œuvrés durant le dîner, tout comme environ 500 commissaires chargés de veiller au bon déroulement de la journée. Les membres du cabinet libéral avaient été installés dans une loge spéciale entièrement tapissée de velours bleu. L'orchestre chargé de l'animation musicale avait lui aussi été placé dans une loge spéciale. Devant chaque convive avait été déposé un menu,, imprimé en bleu et dessiné par la maison DEVERVER-DEWEUWE, de Bruxelles. »
(J.Tordoir, *op.cit.*)

La breloque

1878, ----, 33,3 x 28,3 mm, ----

³ Joseph, Hubert, Walthère FRERE, devenu FRERE-ORBAN, après son mariage avec la fille de l'industriel liégeois Orban : homme politique libéral (Liège, 24 avril 1812-Bruxelles, 2 janvier 1896). Cet avocat représenta Liège à la Chambre de 1847 à 1864. Il fut ministre des Travaux publics (1847-1848) puis ministre des Finances (1848-1852 et 1857-1870). Il dirigea le cabinet de 1868 à 1870. Il dirigea également le dernier cabinet libéral du siècle (1878-1884) dans lequel il était ministre des Affaires étrangères. Dominant le parti libéral et la vie politique belge, ce doctrinaire a attaché son nom à de nombreuses réalisations : création de la Banque Nationale, de la Caisse d'Epargne, suppression des octrois, affranchissement de l'Escaut et réformes dans l'enseignement. (*Dictionnaire d'histoire de Belgique*, publié sous la direction du professeur Hervé Hasquin – Bruxelles 1988)

⁴ actuellement boulevard Maurice Lemmonier

11 JUIN

GRAND BANQUET

Offert aux Délégués des Associations
Libérales du Pays à l'occasion du triomphe
du parti libéral, le Dimanche 30 juin 1878, à
2 heures, dans la Salle du Bazar du Temple;
Boulevard du Hainaut à Bruxelles.

RELEVÉS.

SAUMON DU RHIN, SAUCE
VINCENT.
FILET DE BOEUF À LA
DIPLOMATE.
ENTRÉES.
CHAUD-FROID DE CANETONS
EX SUPRÊME.
ASPIC DE FOIE GRAS À LA
FINANCIÈRE.
SALADE RUSSE.

ROTIS.

POULET DE GRAIN À LA
GELÉE.
HOMARDS.
CHARLOTTE À LA CRÈME.
GLACE PARFAIT AU CAFÉ.
FROMAGES.
FRUITS.
DESSERT.

CONSTITUTION
BELGE

GRAUX
RENARD
VANHUMBEEK,
BARA,
FRÈRE ORBAN,
ROLIN JACQUEMYS,
SAINT-LETTRE.

11
JUN

1851

CONSTITUTION
BELGE.

GRAND BANQUET LIBÉRAL DONNÉ À BRUXELLES

30 Jun

1878.

Programme du Concert.

1. Le Reveil, Marche	V. BENDER.
2. L'Etoile du Nord, Ouverture	MEYERBEER.
3. Grande Valse de Concert	ALC. LANDA.
4. Guirlande mélodique sur Faust	GOUNOD.
5. Le Couloir Electoral Polka dédiée
à Monsieur Jules Bara	SENNEWALD.
6. En Avant! Marche des Gueux, dédiée
à Monsieur Vander Taelen, Président
de la Ligue des Gueux Anversois	CH. DEWULF.
7. Pot pourri populaire	CONRADI.
8. La petite mariée, fantaisie	LECOCQ.
9. Tramway, Galop	GOBBAERTS.

FRITZ SENNEWALD.

DIRECTEUR.

Korte samenvatting van voorgaand artikel .

Een kleur , een verkiezingszege , een banket en een hangertje .

De wet van 7 juli 1877 verplichtte dat in de toekomst de namen van de kandidaten voor de verkiezingen alfabetisch zouden gerangschikt worden op de verkiezingslijsten en dat ze eveneens in een welbepaalde kleur moesten afgedrukt worden . De Liberalen kregen de blauwe kleur toegewezen en de Katholieken , karmijnrood . Sindsdien is blauw de kleur gebleven van de Liberale Partij en haar navolgers .

Bij de verkiezingen van 11 juni 1878 behaalden de Liberalen een glansrijke overwinning waarmee ze terug aan het bewind kwamen onder de leiding van Walthère Frère-Orban . Om dit evenement te vieren , werden de verschillende liberale verenigingen van het land uitgenodigd door de Liberale en Constitutionele Vereniging van Brussel om deel te nemen aan het banket van 30 juni 1878 waaraan meer dan 5.500 genodigden deelnamen . Het is deze gebeurtenis en de overwinning die er aan voorafging die de aanleiding gaven voor dit artikel en het hangertje dat we afbeeldden .

oo

Bref résumé de l'article suivant .

Une recherche .

L'auteur ayant acheté une belle médaille lors d'une bourse explique le cheminement de ses recherches pour arriver à savoir quel événement cette médaille commémora et la raison de son édition .

Médaille en bronze de Raymond Gayrard (25.10.1777- 04.05.1858) au diamètre de 37,5 – 38 mm , éditée par souscription à l'initiative de Chateaubriand pour commémorer la naissance le 29 septembre 1820 de Henri Charles Ferdinand Marie Dieudonné , Comte de Chambord , Duc de Bordeaux , fils de Charles Ferdinand , Duc de Berry (assassiné le 13.02.1820) et de Marie-Caroline de Bourbon-Sicile , Duchesse de Berry . La naissance de ce fils , qualifiée de « miraculeuse » , permit à la famille de revendiquer la succession au trône de France . L'archange Saint-Michel , dont on célèbre la fête le 29 septembre , orne le revers de la médaille .

Een zoektocht.

Of hoe je surfend op het internet informatie kan vinden om historische penningen te duiden.

Dr.Stautemas G.

Tijdens één van de laatste (ruil)beurzen ontdekte ik een kleine (50 mm.) penning met enerzijds een afbeelding van Sint Michaël en anderzijds een vrouw, gezeten op een ligbed, die haar baby toont. Het onderling verband ontging mij toen volledig maar bleef me intrigeren. Alhoewel niet goedkoop, heb ik de penning toch gekocht mede omwille van de kwaliteit van de realisatie.

Maar een penning die men niet kan duiden zorgt voor een onvoldaan gevoel. Dus, eens thuis, vlug de voorhanden zijnde litteratuur raadplegen, maar ditmaal zonder één enkel resultaat.

De penning:

Gayrard (1777-1858) /1820-30/ onbekend / Dz-Kp-Gr-S-Ae-38
--

Bij inspectie van de penning vinden we toch enkele elementen die het opzoekingwerk enigszins kunnen richten:

- de datum van 29 sept. 1820
- het handteken van de medailleur: Gayrard
- de franse tekst: ' Dieu nous l'a donné, nos coeurs et nos bras sont a lui.'

Voorlopig besluiten we dat deze penning vermoedelijk geslagen werd in Frankrijk, begin van de 19e eeuw en wel ter gelegenheid van de geboorte van een toekomstig leider.

De medailleur vond ik in een verzamelwerk over de 19e eeuwse beeldhouwkunst (Les Bronzes du XIX siecle: Pierre Kjellberg) maar blijkbaar was zowel de vader als de zoon actief:

- Gayrard Raymond (Rodez 1777-O-25 / Paris 1858-5-04)
- Gayrard Paul (Clermont-Ferrand 1807-7-03 / Enghien 1855-7-22)

Gezien de datum 1820 (maar meer waarschijnlijk tussen 1820 en 1830 zoals later zal blijken) zou ik de realisatie van de penning aan de vader toe wijzen.

Plaats van uitgifte en identificatie van de medailleur hebben we nu reeds achterhaald, maar voor wie, ter welke gelegenheid en in wiens opdracht is deze penning geslagen?

Op goed geluk heb ik de datum van 29 sept. 1820 via Google opgevraagd, en kreeg zowaar een 250 referenties. Drie konden we weerhouden die aan de hoger genoemde voorwaarden voldeden. Het gaat hier om de geboortedatum van Henri Charles Ferdinand Marie Dieudonné Comte de Chambord, Duc de Bordeaux. : postume zoon van Charles Ferdinand, duc de Berry (vermoord op 13-2-1820) en Marie-Caroline de Bourbon-Sicile, duchesse de Berry.

Het was zeer belangrijk dat de boreling van het mannelijk geslacht zou zijn, anders verviel voor die tak van de familie de aanspraken op de franse kroon. De baby was dus in zekere zin een 'mirakel baby', vandaar de naam: Dieudonné. Het is dan ook niet verwonderlijk dat de rivaliserende tak direct na de geboorte-aankondiging publiekelijk verzet aantekende. In de Bibliotheque Nationale de France bevindt zich een in augustus 1830 uitgegeven verzetschrift, daterend van 30 sept. 1820, door Louis Philippe I, duc d'Orleans waarin de pas geboren Duc de Bordeaux een bastaard kind wordt genoemd, dat schande over Frankrijk brengt.

Zoals steeds is de publieke opinie in twee kampen opgesplitst, de een voor, de ander tegen. Belangrijke schrijvers zoals Alphonse de Lamartine (1790-1869) en Victor Hugo (1802-1885) namen de verdediging van de Duc de Bordeaux op zich. Onder impuls van Chateaubriand (1768-1848) werd deze penning via publieke inschrijving uitgegeven ter ondersteuning van het 'mirakel kind'.

De afbeelding van Sint Michaël is enkel gebruikt omdat 29 september ook de feestdag is van deze aartsengel.

Zo vallen alle puzzelstukjes keurig op hun plaats.

BEROEMDE ANTWERPSE SCHILDERS OP PENNINGEN

Leopold Verbist

Graag wou ik u eens laten kennismaken met een kleine verzameling penningen over beroemde Antwerpse schilders. De meest beroemde Antwerpse schilder is uiteraard Peter Paul Rubens (1577-1640), maar er zijn nog drie andere heel beroemde: Antoon Van Dijck (1599-1641), Jacob Jordaens (1593-1678) en David Teniers de Jonge (1610-1690), ook David II Teniers genoemd. Alle vier kregen ze een standbeeld te Antwerpen: Rubens op de Groenplaats, Van Dijck op de Meir, Jordaens op de Oever en Teniers op de Teniersplaats.

Ik beperk me hier bewust tot penningen van 30 mm omdat het een kleine verzameling moet blijven. Sommige EGMP-afdelingen zijn in de laatste 30 jaar heel actief geweest met het uitgeven van penningen en daaruit zijn er verschillende voor deze categorie.

Ter gelegenheid van het Rubensjaar (400ste geboortjaar van Rubens) in 1977 werd een grote Rubenstentoonstelling gehouden in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen. Een penning werd uitgegeven door de stad Antwerpen, gegraveerd door Luc Verlee, in goud, zilver en brons (slagaantal onbekend). Deze werd door Numismatica Limburg hernomen in brons (102 ex.) ter gelegenheid van de numismatische ruildag te Heusden-Zolder in 2002. Atelier: Mauquoy.

Paul De Baeck (destijds voorzitter van het EGMP) gaf een nieuwjaarspenning 1977 uit met als voorzijde de verkleinde versie van een Rubensmedaille van Alfons Mauquoy (1880-1954) in zilver (35 ex.) en lood (enkele ex.). Met dezelfde voorzijde gaf Numismatica Antverpia in 1977 ook een penning uit ter gelegenheid van haar numismatische tentoonstelling "Brabantse munten in omloop ten tijde van Rubens" in de Bank Brussel Lambert in zilver (106 ex.) en lood (20 ex.). Deze penning werd een tweede maal hernomen door Gustaaf Winnen (destijds bestuurslid van Numismatica Leuven) als nieuwjaarspenning 1980 in brons (60 ex.), een derde maal door het LGMP (Limburgs Genootschap voor Munt- en Penningkunde) in 1986 als een van de penningen uit een eerste set van "3 beroemde Vlamingen" in brons (100 ex.) en lood (8 ex.) en een vierde maal door de Promotie van de Medaille als aanwezigheidspenning van de algemene vergadering in 2004 in brons (75 ex.). Atelier: Mauquoy.

Een penning met de buste van Antoon van Dijk, opnieuw een verkleinde versie van een medaille van Alfons Mauquoy, werd uitgegeven door het LGMP in 1987 als een van de penningen uit een tweede set van “3 beroemde Vlamingen” in verguld brons (7 ex.), verzilverd brons (7 ex.), brons (100 ex.) en lood (7 ex.). Deze penning werd hernomen door Numismatica Limburg als ledenpenning met aanduiding van de ruildagen van 1994 en die ook Jean-Paul Hulsmans dankte als sponsor, in verzilverd brons (15 ex.), brons (150 ex.) en lood (15 ex.). Atelier: Fibru-Fisch.

In 1978 werd ter gelegenheid van het 300ste sterftejaar van Jordaens een Jordaenstentoonstelling gehouden in het Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen, maar wel op kleinere schaal dan de vorige. Opnieuw werd een penning uitgegeven door de stad Antwerpen, gegraveerd door Luc Verlee, in goud, zilver en brons (slagaantal onbekend). Deze werd door Gustaaf Winnen hernomen als nieuwjaarspenning 1981 in brons (60 ex.). Atelier: Mauquoy.

Een penning met de buste van David Teniers de Jonge, gegraveerd door Paul Huybrechts, werd uitgegeven door de Hobbyclub Teniers te Perk in 1982 in goud (50 ex.), zilver (250 ex.) en brons (3000 ex.) ter gelegenheid van de hobbystentoonstelling op 24-25 april 1982. De keerzijde toont het kasteel de Ribeaucourt te Perk (een deelgemeente van Steenokkerzeel) en werd gegraveerd door Krysztow Widelski. Een ander kasteel te Perk, De Dry Torens, was destijds het buitenverblijf van Teniers, maar daar blijft vandaag alleen nog de inrijpoort van over. Atelier: Mauquoy.

Bibliografie

- Luc VANDAMME & Daniel BERNIER, *Luc Verlee 25 jaar medailleur*, Hasselt 1988.
 Luc VANDAMME & Daniel BERNIER, *Alfons Mauquoy, de meest romantische graveur of een halve eeuw geschiedenis van Antwerpen in medailles*, 1988.
 André POELS & Daniel BERNIER, *Medailles van het L.G.M.P. 1982-1987*, 1988.
 René VAN BRUSSEL, *Medailles en penningen van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde, 1950-1990*, E.G.M.P. jaarboek 1990.
 E. MOORS, *Een reeks moderne nieuwjaarspenningen*, E.G.M.P. jaarboek 1991.
 R. WAERZEGGERS, *Het numismatisch oeuvre van Paul Huybrechts (II)*, E.G.M.P. jaarboek 1994.
 R. VAN BRUSSEL, *Medailles en penningen van het Europees Genootschap voor Munt- en Penningkunde, 1991-2000*, E.G.M.P. jaarboek 2000.
 Luc VANDAMME, *Nieuws uit onze afdeling*, *Numismatica Limburg*, De Muntklapper 34, 2002.

HIROHITO, KEIZER VAN JAPAN 1926-1989

Leopold Verbist

Vandaag circuleren in Japan nog in grote getale de munten op naam van keizer Hirohito, naast deze van de huidige keizer Akihito. De twee series zijn identiek op de keizernaam en het jaartal na. De serie werd uitgegeven vanaf de jaren 1955-67 naargelang de munt en vermits Hirohito overleed in 1989 werden de munten op zijn naam gedurende een langere periode geslagen en zijn dus vandaag nog dominant in de circulatie.

Een zeer veel voorkomende munt is deze van 100 yen. Hij is van kopernikkel, heeft een diameter van 22,6 mm en weegt 4,8 g. De voorzijde toont de beroemde cherry blossoms. De keerzijde toont een grote 100, met onderaan het jaartal: 昭和 42 年 (*Showa 42 nen*); dat betekent het 42ste regeringsjaar van keizer Showa, wat overeenkomt met 1967.

Cherry blossom is Engels voor kersenbloesem, de bloem van de Japanse kerselaar, ook bij ons goed gekend. Deze boom komt zeer veel voor in Japan en is een Japans symbool bij uitstek. Hij bloeit in april met prachtige roze bloemen en gezien de uitgestrektheid van Japan schuift dan een cherry blossom-front van het zuiden naar het noorden van het land. Zelfs de Keizerlijke Munt opent ieder jaar in april zijn domein langs de Yodo-rivier te Osaka voor een "cherry blossom viewing". In 2004 bezochten niet minder dan 907.000 mensen deze cherry blossom viewing op een week tijd.

Showa is de symbolische naam van Hirohito, die hij aannam toen hij de 124ste keizer van Japan werd in 1926, terwijl Hirohito zijn geboortenaam is. Dat is een gelijkaardig gebruik als bij de paus: onze huidige paus heeft als geboortenaam Joseph Ratzinger, maar als symbolische naam Benedictus XVI. Showa betekent letterlijk "Stralende Vrede". Deze symbolische namen hebben te maken met de legende dat de Japanse keizers afstammen van de zonnegodin Amaterasu, de belangrijkste god van het Shintoïsme, de Japanse godsdienst. Japan noemt men trouwens het "Land van de Rijzende Zon" en de Japanse vlag toont een rode zon op een witte achtergrond.

Hirohito werd geboren in 1901 als zoon van de toenmalige kroonprins Yoshihito en kroonprinses Sadako. Dat was vrij ongewoon want het was al meer dan 100 jaar geleden dat er nog een troonsopvolger geboren was uit een keizerin of kroonprinses. Het was namelijk de gewoonte in Japan dat de keizer, naast zijn wettige echtgenote, ook nog verschillende concubines had, die fungeerden als leveranciers van jongens. Kroonprins Yoshihito zelf was de zoon van keizer Meiji en van lady Yanagiwara Naruko, een keizerlijke concubine, terwijl keizerin Shoken, de echtgenote van Meiji, geen kinderen had.

De keizerlijke mannelijke afstamming is in rechte lijn sinds 2600 jaar, en om dat te kunnen realiseren zijn er natuurlijk meerdere vrouwen per keizer nodig, want anders is het risico te groot dat er eens geen kinderen zijn of alleen meisjes. Tegenwoordig hebben de Japanse keizers zich natuurlijk geplooid naar de moderne cultuur en hebben maar één vrouw meer, want veelwijverij is niet meer van deze tijd. Met alle gevolgen van dien: de huidige kroonprins Naruhito heeft slechts een dochter en de kans dat er nog een zoon geboren wordt is gering. En dat is een groot probleem in Japan: men kan die 2600 jaar oude rechte afstammingslijn toch niet onderbreken! Er zijn dan ook al diverse voorstellen geformuleerd: echtscheiding en hertrouwen met een jongere vrouw, of de grondwet veranderen en ook vrouwen toelaten op de keizerstroon. Dat heb je met al die moderne cultuur!

Hirohito bracht van zijn symbolische naam "Stralende Vrede" niet veel terecht, want gedreven door expansionisme en nationalisme sleurde hij zijn land mee in de Tweede Wereldoorlog, aan de zijde van Duitsland en Italië wat leidde tot een gigantische nederlaag. Twee Amerikaanse atoombomben op Hiroshima en Nagasaki in 1945 waren nodig om de Jappen te stoppen. Wegens zijn goddelijke status dierven de Amerikanen echter niet raken aan Hirohito maar wel dwongen ze hem publiekelijk zijn goddelijke status te verwerpen. Van dan af was de keizer ook maar een mensenkind. In een nieuwe grondwet was hij nog slechts het "symbolisch staatshoofd".

Hirohito overleed in 1989 aan kanker. Hij was de langst regerende keizer ooit. Zijn zoon Akihito volgde hem op. 1989 was ook het jaar van Europalia-Japan in België: een serie tentoonstellingen over Japanse kunst en cultuur. Bij die gelegenheid werd in België een medaille uitgegeven met als voorzijde het hoofd van Hirohito gegraveerd door René Cliquet, en als keerzijde het keizerlijk paleis in Tokyo, gegraveerd door de Japanse kunstenaar Keiichi Uryu. De medaille bestaat in verzilverd brons en brons Ø 70 mm en werd geslagen door de firma Fibru.

- Vz. Hoofd van keizer Hirohito $\frac{3}{4}$ naar rechts. In de afsnede: R. CLIQUET
 Kz. Nijubashi-brug met het keizerlijk paleis in Tokyo. In de afsnede links en rechts: 1901 / 1989
 In de afsnede: 昭和天皇 (*Sho-wa ten-no*) Showa keizer / 裕仁 (*Hiro-hito*) / HIRO HITO

In 1989 was René Cliquet (1899-1977) echter al overleden. Men nam de gravure van het hoofd van Hirohito over van een medaille uit 1971 van René Cliquet die geslagen was ter gelegenheid van het bezoek van Hirohito aan België. De Belgische koninklijke familie heeft namelijk zeer goede relaties met de Japanse keizerlijke familie. De voorzijde toont de hoofden van Hirohito en koning Boudewijn. De keerzijde toont het koninklijk paleis van Brussel. De medaille bestaat in zilver en brons Ø 66 mm, goud Ø 50 en 34 mm, en werd geslagen door de firma Fonson. Ze werd vervaardigd voor verspreiding in Japan door een Japans bedrijf.

- Vz. Hoofd van Hirohito $\frac{3}{4}$ naar rechts en van koning Boudewijn naar links.
 Bovenaan een chrysant en een kroon. In de afsnede rechts: R. CLIQUET, onderaan: 1971
 Kz. Het koninklijk paleis te Brussel. Bovenaan het kleinzegel van de Belgische staat.
 Onderaan: MCMLXXI / MADE BY / FONSON-BELGIUM / fabrieksmerk van Fonson
 Rondom: – VISITE DE L'EMPEREUR DU JAPON AU ROI DES BELGES – BEZOEK VAN DE KEIZER VAN JAPAN AAN DE KONING DER BELGEN

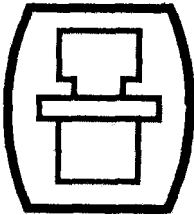
Bref résumé des deux articles précédents .

JETONS DE PEINTRES ANVERSOIS CELEBRES .

L'auteur y recense les jetons au diamètre de 30 mm reproduisant le portrait de peintres anversois célèbres : Rubens , van Dijck , Jordaens et Teniers . Il mentionne également les variantes . C'est ainsi que nous retrouvons avec plaisir le jeton de présence de notre Assemblée Générale du 3 avril 2004 .

HIROHITO , EMPEREUR DU JAPON 1926-1989 .

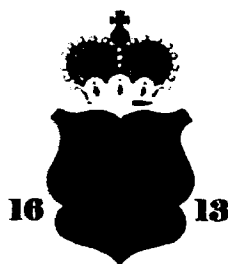
L'auteur y parle de la monnaie de 100 yen avec la reproduction de la fleur du cerisier du Japon . Il donne ensuite un aperçu du règne de l'empereur Hirohito . Une occasion de montrer la médaille réalisée en 1971 par René Cliquet pour commémorer la visite officielle de l'empereur à la Belgique et la médaille éditée en 1989 suite à son décès . Le revers de cette dernière médaille , réalisé par le regretté médailleur japonais Keiichi Uryu , nous montre le pont Nijubashi du domaine impérial de Tokyo .

MARKS OF HONOUR AWARDS
MEDALS ART MEDALS

**MAUQUOY
MEDAL
COMPANY**

Industrieweg 12 . B-2280 Grobbendonk . België
Tel +32 (0)14 50 79 10 . Fax +32 (0)14 51 78 81
www.mauquoy.com . E-mail medal@mauquoy.com

TENTOONSTELLING

DE MEDAILLES UIT HET PATRIMONIUM VAN DE KONINKLIJKE EN RIDDERLIJKE HOOFDGILDE VAN ST-MICHIEL TE GENT

Op 30 september, 1, 7 en 8 oktober 2006 telkens van 10:00 h. tot 18:00 h. in het Georges-Delori-museum van de Gilde, gelegen op de 2de verdieping van de Lakenhalle te Gent (ingang Botermarkt 18A).

Geleid bezoek aan de tentoonstelling telkens om 14:30 h.

Het museum van de Gilde is later nog te bezoeken op aanvraag.

Tentoonstellingscatalogus ter plaatse te koop.